

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ในหญิงที่
สมรสแล้ว อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
Factors effecting the screening for cervical cancer in married
women in Amphor Maung ,Ubonratchathani.

ผู้วิจัย ประภาพร สุวรรณ์ชัย

สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล หมายเลขโทรศัพท์ 4337107-8 ต่อ 501

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2540

จำนวนเงิน 40,000 บาท ระยะเวลาที่ทำการวิจัย 5 เดือน

ตั้งแต่ กรกฎาคม 2539 ถึง พฤศจิกายน 2539

บทคัดย่อ

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบสูงสุดในหญิงไทย และเป็นโรคที่สามารถรักษาให้หาย
ขาดได้ หากตรวจพบในระยะแรกเริ่ม ปัจจุบันมีการเผยแพร่การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก
อย่างกว้างขวาง แต่ผู้มารับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกยังมีจำนวนน้อย การวิจัยครั้งนี้
เป็นการวิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative Study) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆกับการ
ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธี Pap smear ระหว่างกลุ่มที่เคยและไม่เคยตรวจคัด
กรองมะเร็งปากมดลูก จำนวน 72 และ 144 คน ตามลำดับ เป็นหญิงที่สมรสแล้ว อายุ 35 - 55 ปี
คัดเลือกกลุ่มศึกษาจากทะเบียนผู้ป่วยโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์และสถานีนอนามัย อำเภอ
เมือง อุบลราชธานี และเลือกกลุ่มเปรียบเทียบจากผู้หญิงที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกัน ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้
วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลการวิจัย พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสาร ,เจตคติและความรู้ เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก
และการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก และระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับการตรวจคัด
กรองมะเร็งปากมดลูก ส่วนอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และสิทธิการรักษา ไม่มีความสัมพันธ์ กับ
การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก เมื่อนำปัจจัยด้านความรู้มาวิเคราะห์รายชื่อ พบว่า ความรู้
เกี่ยวกับอาการของมะเร็งปากมดลูกระยะแรกเริ่ม และปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรค โดยเฉพาะการใช้
ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นข้อความรู้ที่ควรปรับปรุงมากที่สุด โดยผ่านสื่อที่ได้รับมากที่สุด คือการเผยแพร่
จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจตคติเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูกและการตรวจคัดกรองมะเร็งปาก
มดลูก พบว่า การเจ็บป่วยด้วยมะเร็งปากมดลูกเกิดจากเวรกรรม , ค่าใช้จ่ายในการตรวจคัดกรอง
มะเร็งปากมดลูก และการเลือกตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกกับเจ้าหน้าที่หญิง เป็นเจตคติ
ที่ควรปรับปรุง .

Cervical cancer is the most common malignancy in Thai females but it can be treated successfully after early detection. At the moment, Pap smear is the appropriate screening examination for cervical cancer and can be performed even in the health center of rural community. This screening is not yet popular and the prevalence is very low.

This study was design to find out the factors effecting positively and negatively the promotion of the screening service for the target population. It was cross-sectional comparative study between two groups : one of 72 married women with previous screening examination, and the other of 144 neighood women without previous screening.

The results revealed that there significant correlated between screeing and knowledge, information ,attitude and income. The level of education , age, occupation ,health insurance had no effect on the screening. Item analysis on knowledge found that the issues to emphasized were the information early symtoms and risk of oral contraceptive pills, through the proper mass media. Item analysis on attitude found that they believe the cause of the disease was related to the superstition ; they preferred to be screened by female medical staffs ; and they thought the cost of the screening is too expensive.